

„Evaziunea”
Intenții de trecere frauduloasă a frontierei

~~F. DOC. RAM~~ 211

Personae cu intenții de
intrare frauduloasă a frontierei

1263

443

1722393

D 007359

Δ 7359

Ministerul de Interne
Inspectoratul Județean Mureș

„Evaziunea” sau trecerea frauduloasă a frontierei

Documentele conțin informații precise cu privire la persoanele care au intenționat și/sau care au reușit să părăsească ilegal România.

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDEȚEAN MUREȘ
-Serv.de informații interne-

STRICT SECRET !
Exemplar unic
14 Iulie 1976

SE APROBA:

SEF AL INSPECTORATULUI
General-maior, *[Signature]*
RISTEA GHEORGHE

HOTĂRIRE
-----

de deschidere a dosarului de
problemă "PERSONE CU INTEN-
ȚII DE TRECERE FRAUDULOASA A
FRONTIEREI".-

Pentru executarea prevederilor ordinului nr.00887 din 26.07.1976 al ministrului de interne privind organizarea și desfășurarea în bune condițiuni a muncii informativ-operative în scopul cunoașterii,prevenirii și neutralizării acțiunilor de trecere frauduloasă a frontierei de rămânere ilegală în străinătate,propunem deschiderea dosarului de problemă "PERSONE CU INTENȚII DE TRECERE FRAUDULOASA A FRONȚIEREI".

În cadrul dosarului de problemă se va organiza la nivelul intrajudețean,avizându-se tuturor persoanelor semnalate cu preocupări de trecere frauduloasă a frontierei sau de rămânere ilegală în străinătate,lucrarea informativ-operativă a acestor persoane,clarificarea cazurilor aflate în lucru,colectarea de date și informații cu privire la conceperea sau inițierea de acțiuni de trecere frauduloasă a frontierei sau de rămânere în străinătate,cooperare și conlucrare cu alte organe ale Ministerului de Interne în lucrarea persoanelor suspecte și neutralizarea acțiunilor lor prin măsurile de prevenire ce se impun.De asemenea,în cadrul problemei,se va asigura raportarea operativă a datelor obținute în lucrarea acestor categorii de persoane Direcției a M.I.,se vor efectua analize și studii,menite să ducă la combaterea acestui fenomen infracțional,mai ales în mediul tineretului și cel intelectual.

Întreagă activitate de cunoaștere,prevenire și neutralizare a acțiunilor de trecere frauduloasă a frontierei sau de rămânere în străinătate se va desfășura pe baza unui plan de măsuri și de căutare a informațiilor,intocmit la nivelul problemei.

DE ACORD:

SEFUL SECURITĂȚII JUDEȚENE
Colonel,
AGOSTON ALEXANDRU
[Signature]

SEFUL SERVICIULUI
Lt.col. Bățașă Tiberiu
[Signature]

Ofițer operativ principal
maior Ermilov Grigore
[Signature]

SECRET //

Ex.nr. 1

N O T A

Într-o emisiune a postului de radio "Europa liberă" din ziua de 19 iulie a.c., s-a difuzat știrea că 5 ingineri români au ajuns clandestin în Turcia la bordul unei bărci pescărești.

Fiind întrebate unitățile informativ-operative și Securitatea Capitalei, inițial au raportat că nu au cunoștință de un asemenea eveniment.

S-a ordonat să se efectueze cercetări pentru elucidarea cazului și să se aplice măsuri exemplare împotriva cadrelor responsabile de producerea evenimentului, din care să se desprindă și concluzii și învățăminte cu caracter preventiv general.

Primele verificări au condus la identificarea celor 5 ingineri, precum și la stabilirea modului cum au acționat pentru săvârșirea actului evazionist. Astfel:

1. Gel în cauză sînt: COMAN DUCIUMAN VASILE, de 30 ani, domiciliat în București, căsătorit, fost inginer la Întreprinderea de avioane Bacău pînă la 1 septembrie 1987, cînd i s-a desfăcut contractul de muncă întrucît se afla în cercetări pentru infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei cu o barcă cu motor, împreună cu alte 3 elemente din Bacău, faptă amnistiată; TURCANU MIHAI-CONSTANTIN, de 30 ani, domiciliat în București, căsătorit, inginer la Întreprinderea de electronică industrială, aflat în urmărire informativă la Securitatea Capitalei pentru relații suspecte cu cetățeni străini; POPA SORIN, de 39 ani, din Bacău, căsătorit, fost inginer la Întreprinderea de avioane Bacău pînă în octombrie 1987, cînd a fost

condamnat la 5 luni închisoare cu executarea la locul de muncă pentru că a încercat să treacă ilegal în Austria cu prilejul unei excursii în Ungaria, faptă amnistiată, după care a solicitat plecarea definitivă în S.U.A.; NICULA NARCIS, de 25 ani, din București, necăsătorit, inginer navigator la Intreprinderea de exploatare portuară Constanța, avizat negativ pentru a naviga în apele internaționale întrucât înține relații suspecte cu cetățeni străini; IONITA STELIAN, de 29 ani, din București, căsătorit, inginer stagiar la Intreprinderea minieră Mehedinți, detașat la Dispeceratul comun al ministerelor Minedlor, Transporturilor și Telecomunicațiilor și Energiei Electrice, necunoscut cu probleme de interes operativ.

2. Gruparea a fost posibilă întrucât elementele în cauză, deși erau cunoscute cu problemele operative menționate, două fiind chiar luate în forme organizate de lucru, nu au constituit obiectul unor măsuri ferme de control informativ, inclusiv pe linia măsurilor ordonate după Decretul nr.11/1988. În plus, COMAN, TURCANU și POPA se cunoșteau din facultate, NICULA este fratele unui coleg de studii al celor de mai sus, iar IONITA este vecin de apartament și prieten cu TURCANU.

3. Coroborând datele rezultate din declarațiile persoanelor citate și din studierea documentelor oficiale de la căpităniile Snagov și Tulcea și a însemnărilor personale ale lui TURCANU MIHAI ridicate cu ocazia percheziției, rezultă că acțiunea a fost inițiată de COMAN VASILE. În luna mai a.c., acesta, împreună cu TURCANU MIHAI au urmat cursurile de iahting la Baza nautică Herăstrău a B.T.T. și apoi, cooptându-l și pe POPA SORIN, au cumpărat de la o persoană particulară din București o ambarcațiune cu vele, fără să schimbe numele posesorului la Căpitănia Snagov unde ambarcațiunea era înregistrată conform reglementărilor legale.

Pentru realizarea evaziunii au solicitat inginerului navigator NICULA NARCIS material documentar de navigație, dar acesta a hotărât să-i însoțească.

După ce ulterior s-a alăturat grupului și IONITA STELIAN, la 16 iunie a.c., cei 5 ingineri au transportat ambarcațiunea în portul Tulcea și au lansat-o la apă profitând de superficialitatea cu care Căpitănia portului, miliția transporturi navale și trupele de grăniceri au verificat documentele, nesusizând că ambarcațiunea era înregistrată la Snagov pe numele fostului proprietar.

În perioada 16-24 iunie a.c. au locuit în Tulcea, au făcut pregătiri pentru o pretinsă partidă de pescuit, după care au ieșit la mare pe un traseu nestabil încă și au părăsit apele teritoriale românești.

Faptele petrecute sînt un mare gravă abuz care de la regulile muncii de cunoaștere și prevenire, a iresponsabilității în exercitarea atribuțiilor de către cadrele de securitate cu competențe în caz, precum și a neimplicării și lipsei de control din partea șefilor acestora.

- Deși doi dintre infractori au fost condamnați pentru trecerea frauduloasă a frontierei, Securitatea județeană Bacău nu a luat măsuri de cunoaștere a preocupărilor lor în continuare și a legăturilor pe care le au pentru a-și pune în aplicare planurile evazioniste.

În urmărirea informală a lui TUȘCANU MIHAI, Securitatea Capitalei a manifestat superficialitate și formalism, neasigurînd măsurile necesare executării unui control permanent asupra activității obiectivului.

- La Securitatea județeană Constanța au existat, de asemenea, neajunsuri serioase în cunoașterea lui NICULA NARCIS, cu atît mai mult cu cît acesta era avizat negativ pentru navigație în ape internaționale și semnalat cu relații de afaceri.

- Nu s-au cunoscut prin mijloacele muncii de securitate neregulile din portul Tulcea pe fondul cărora a fost posibil să se încalce normele de acces, înregistrare și navigație a unor ambarcațiuni

particulare, situație de care infractorii au profitat.

În raport de răspunderile ce revin cadrelor de securitate care aveau datoria să cunoască din timp actele preparatorii ale infractorilor și să prevină acest eveniment Biroul executiv a hotărât următoarele măsuri:

- Amânarea înaintării în grad a lt.maj.HEDEȘIU EMIL, ofițer specialist principal I, de la Securitatea municipiului București, pe o perioadă de un an, pentru neajunsurile manifestate în urmărirea informativă a lui TURCANU MIHAI-CONSTANTIN;

- Retrogradarea mr.APOSTOAE GHEORGHE, șef de colectiv la Securitatea municipiului București, pe o perioadă de 6 luni din funcția de specialist I în funcția de specialist II, pentru lipsă de control și îndrumare a lt.maj.HEDEȘIU EMIL;

- Pedepsirea lt.maj.MARCU VIOREL, șef serviciu la Securitatea municipiului București cu "mustrare scrisă", pentru lipsă de control și îndrumare a lt.maj.HEDEȘIU EMIL;

- Retrogradarea lt.maj.DRAGHIN CONSTANTIN, de la Securitatea județeană Bacău, din funcția de ofițer operativ I în funcția de ofițer operativ II pe timp de 6 luni, pentru neajunsurile manifestate în supravegherea informativă a lui POPA SORIN;

- Retrogradarea lt.maj.MOSNEGUTU VASILE, de la Securitatea județeană Bacău, pe o perioadă de 6 luni din funcția de specialist III în funcția de ofițer operativ principal I, pentru neșemnalarea lui COMAN VASILE la Securitatea Capitalei după plecarea acestuia din Bacău;

- Pedepsirea col.SERBAN CONSTANTIN și a lt.col.ONCIU VASILE, șefi serviciu la Securitatea județeană Bacău cu "mustrare scrisă", pentru lipsă de control și îndrumare a locotenenților-majori MOSNEGUTU VASILE și DRAGHIN CONSTANTIN;

- Retrogradarea lt.maj.MATACHE POMPILIU, de la Securitatea județeană Tulcea, din funcția de ofițer operativ principal I în funcția de ofițer operativ I, pe o perioadă de 6 luni, pentru neajunsurile manifestate în organizarea și desfășurarea supravegherii informative în Portul Tulcea;

- Retrogradarea lt.IONASCU STEFAN, de la Securitatea județeană Constanța, pe timp de 6 luni din funcția de ofițer operativ I în funcția de ofițer operativ II, pentru neluarea de măsuri privind cunoașterea activității lui NICULA NARCIS;

- Pedepsirea mr.CONDOIU ION din Direcția a II-a cu "muștrare scrisă" pentru deficiențe în organizarea și desfășurarea supravegherii informative în obiectivul unde a lucrat IONITA STELIAN.

Cadrele pedepsite să fie puse în discuția adunărilor generale ale organizațiilor de partid, iar abaterile săvârșite să fie luate în considerare la întocmirea notărilor de serviciu și diminuarea calificativelor pe anul 1988.

- Biroul Executiv a avertizat pe șefii și locuitorii șefilor securităților județene Bacău, Constanța, Tulcea și a municipiului București, cu reținerea acestui fapt în notările de serviciu pe anul 1988.

Iotodată, Biroul Executiv a atenționat pe șefii și locuitorii șefilor direcțiilor I și a II-a pentru lipsă de control și neluarea măsurilor de tragere la răspundere a subordonaților care nu și-au făcut datoria.

Direcțiile a II-a și a IV-a să ia legătura cu Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor și Comandamentul Trupelor de Grăniceri pentru stabilirea și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de neregulile din sectoarele de responsabilitate care au condus la neprevenirea evenimentului.

4

SECRET

Ex.1

89 05469
12 7

N O T A

I. Analiza situației operative pe linia trecerilor frauduloase ale frontierei de stat de la 1 iulie la 15 octombrie 1989, relevă faptul că în perioada respectivă au acționat la graniță 8.172 persoane (4.976 la granița cu Ungaria, 3.047 la cea cu R.S.F. Iugoslavia, 73 cu U.R.S.S., 64 cu Bulgaria și 12 la Marea Neagră). Dintre acestea, 5.229 elemente au fost reținute în tentativă (762 pe baza informațiilor obținute de organele de securitate), iar 2.943 au ajuns ilegal în străinătate, din care 2.341 au fost predate de autoritățile statelor vecine.

Din punct de vedere socio - profesional, 4.693 sînt muncitori, 2.150 neîncadrați în muncă, 341 agricultori, 135 intelectuali (preponderent ingineri, economiști și medici), iar 853 elevi sau preșcolari.

După naționalitate, 4.125 sînt români (50,4%), 2.340 maghiari (28,7%), 589 germani (7,2%) și 1.118 (13,5%) alte naționalități. În ceea ce privește vîrsta, cei mai mulți sînt între 19 - 30 de ani (2.417, respectiv 29,6%).

Dintre persoanele reținute în tentativă, 2.870 (57,1%) au fost organizate în grupuri, formate din 3 - (39) elemente, marea majoritate provenind din județele Mureș, Sibiu, Harghita, Bihor, Satu Mare, Cluj, Arad, Timiș, Caraș Severin și din munici-

piul București.

11. Din analiza cazurilor la a căror cercetare au participat nemijlocit și organele de securitate, rezultă următoarele aspecte mai semnificative :

A sporit numărul cetățenilor străini implicați în organizarea unor grupuri de persoane în vederea scoaterii ilegale din țară, fiind identificați cu asemenea preocupări 33 vest - germani, 2 austrieci, 2 australieni, 2 iugoslavi, 2 francezi, 2 englezi, 1 italian și 1 ungar. Dintre aceștia, 18 au fost reținuți și cercetați, împotriva lor luându-se măsuri legale.

Totodată, se constată tot mai frecvent cazuri în care cetățeni vest - germani apelează la fugari români stabiliți în Ungaria, care cunosc zona de frontieră, revin ilegal în țara noastră, contactează persoanele indicate și le călăuzesc spre graniță.

În același timp a crescut numărul fugarilor români stabiliți îndeosebi în R.F. Germania și Austria, care în schimbul unor sume de bani, au venit legal sau ilegal în țară, pentru a organiza trecerea frauduloasă a frontierei, unor persoane interesate să ajungă în străinătate.

În sensul celor raportate, sînt elocvente cele 11 grupuri din care, 8 prezentate în anexă, (alte 3 fiind raportate anterior), formate din 184 persoane, organizate cu implicarea nemijlocită a unor străini sau fugari, depistate în perioada de referință în județele Caraș Severin, Timiș, Arad, Bihor și Satu Mare.

Rezultă și faptul că în organizarea trecerilor ilegale ale frontierei a crescut numărul autohtonilor care au călăuzit, transportat sau sprijinit în alt mod pe unii din infractorii ce au acționat la graniță.

De menționat că sînt tot mai multe persoane de naționalitate germană care, deși au cereri de plecare definitivă din țară, nu așteaptă soluționarea legală, acționînd fraudulos la frontieră.

III. Menținerea la nivel ridicat a numărului actelor frauduloase la frontieră, cu implicarea unor străini ori fugari români, atestă persistența unor deficiențe în problemă, în aplicarea prevederilor ordinelor 00128 și 00129/1980, astfel :

- potențialul informativ existent în locurile și mediile din care provin elementele care acționează la frontiera de stat continuă să fie redus, atît pe linie de securitate cît și de miliție, mai ales în județele limitrofe graniței și în cele din centrul țării, cu pondere pe linia problemei (Harghita, Maramureș, Sibiu, Brașov și Cluj). Mai grav este faptul că de pe raza securităților județene Sibiu, Mehedinți, Mureș, Timiș, Arad, Caraș-Severin, Bihor, Cluj, Galați, Maramureș, Sălaj și Vîlcea, au trecut fraudulos ori au fost implicate în sprijinirea trecerilor ilegale ale graniței, 33 de persoane aflate în rețeaua informativă (17 pe linie de informații interne, 6 contrainformații economice, 4 contraspionaj, 4 contrainformații militare și 2 antiterorism);

- nu se realizează în toate cazurile o supraveghere informativă permanentă a elementelor cunoscute cu intenții de evaziune sau care anterior au comis infracțiuni la regimul de frontieră. Semnificativ, în acest sens, este faptul că în perioada la care se referă analiza au acționat la frontieră 139 persoane care se aflau în evidențele de securitate, un număr mai mare fiind de pe raza județelor Timiș, Sibiu, Satu Mare, Bihor, Arad, Caraș Severin și Brașov (91 pe linie de informații inter-

ne, 37 contrainformații economice, 6 contraspionaj, 4 antitero-
rism - securitate și gardă și 1 contrainformații militare) ;

- controlul informativ - operativ în rîndul străinilor și al fugarilor, nu a asigurat identificarea tuturor celor cu preocupări de a organiza și realiza scoateri ilegale de persoane din țară ori de a incita la acțiuni de trecere frauduloasă a frontierei ;

- contribuția specifică a organelor de miliție la realizarea sarcinilor ce le revin, nu se ridică la nivelul impus de evoluția situației operative, în ceea ce privește controlul categoriilor de persoane aflate în competență și nici în cercetarea și aplicarea măsurilor legale, în cazul tentativelor și infracțiunilor la frontieră ;

- insuficiența dispozitivelor de pază ale trupelor de grăniceri, ceea ce facilitează intrarea ilegală în țară a unor fugari români, stabiliți în străinătate care au organizat și călăuzit grupuri de persoane la frontieră;

- nu se realizează aplicarea strictă a prevederilor Programului de măsuri "ALFA", cu privire la cercetarea temeinică a tuturor persoanelor predate de autoritățile statelor vecine sau reținute la revenirea ilegală în țară, pentru desprinderea de concluzii de interes operativ, pe această linie urmînd să se prezinte un raport separat.

Cazurile deosebite care apar, nu sînt analizate operativ și cu exigența necesară, de către conducerile securităților județene, în vederea desprinderii concluziilor ce se impun, nu se acționează întotdeauna pentru stabilirea răspunderilor ce revin cadrelor vinovate de neprevenirea acestora și nu se i-au măsuri de natură să conducă la creșterea responsabilității ofițerilor cu atribuții în domeniu.

IV. Avînd în vedere amploarea și diversitatea formelor de activitate a elementelor cu preocupări evazioniste, implicarea tot mai frecventă a cetățenilor străini și a fugarilor în astfel de acțiuni, pentru cunoașterea și stăpînirea în mai bune condiții a situației operative, se vor întreprinde următoarele măsuri :

- În termen de 30 de zile, la nivelul tuturor securităților județene și a municipiului București, se va reanaliza potențialul informativ din problemă în vederea dezvoltării capacității de cunoaștere, cu accent pe prevenirea organizării unor acțiuni evazioniste în grup. În același scop, se va realiza instruirea cu sarcini specifice a întregii rețele informative existente pe toate profilele de muncă.

- Intensificarea activității de supraveghere informativă în rîndul rudelor și legăturilor apropiate ale fugarilor și cetățenilor străini, pentru identificarea celor cu preocupări evazioniste și prevenirea punerii în aplicare a intențiilor acestora.

- Reanalizarea exigentă a tuturor cazurilor de acțiuni la frontieră în grupuri organizate de străini, fugari sau călăuze precum și cele în care au fost implicate persoane aflate în rețeaua informativă ori în baza de lucru a organelor de securitate, pentru stabilirea tuturor concluziilor de ordin operativ care se deprim și măsurile de prevenire ce se impun.

Toate cazurile de grupuri constituite din inițiativa sa cu participarea unor cetățeni străini vor rămîne în continuare, în atenția direcțiilor I, a VI-a și securităților județene implicate

† - Îmbunătățirea, pe fond, a cooperării între unitățile centrale și teritoriale de securitate cu atribuții în problemă pentru impulsionearea muncii de cunoaștere și prevenire la un grad superior de eficiență.

- Realizarea unei conlucrări active cu organele de miliție și procuratură și determinarea acestora, prin Inspectoratul General al Miliției și Procuratura Generală, să se implice în mai mare măsură și cu fermitate sporită în realizarea sarcinilor specifice, pentru tragerea la răspundere penală a elementelor infracționare.

- Perfecționarea conlucrării cu trupele de grăniceri, mai ales în domeniul schimbului de informații și clarificarea operativă a evenimentelor de frontieră.

* - Creșterea aportului fiecărei unități teritoriale în realizarea unei activități preventive cu caracter general, la care să fie angrenate în mai mare măsură conducerile unităților socialiste, factorii educaționali, organismele democrației muncitorești revoluționare și inițierea pe scară mai largă a unor acțiuni de influență, descurajare și contrapropagandă, inclusiv prin folosirea mijloacelor de informare în masă.

În ce privește răspunderile nominale ce revin cadrelor de securitate în fiecare caz, vor fi reanalizate măsurile luate și revizuite în raport cu gravitatea situațiilor respective, avându-se în vedere că, în general nu se manifestă exigența necesară din partea conducerilor unităților de securitate implicate. De asemenea, în baza datelor rezultate se vor face propuneri și în ce privește cadrele de conducere respective.

Lunar, conducerile direcțiilor I și a VI-a, iar după caz și cu alte unități centrale cu atribuții, vor analiza situația personalilor ce au acționat în vederea trecerii frauduloase a frontierei și vor raporta concluziile desprinse și măsurile ce se impun a fi întreprinse.

SECRET

Ex.nr. 1

N O T A

Intr-o emisiune a postului de radio "Europa liberă" din ziua de 19 iulie a.c., s-a difuzat știrea că 5 ingineri români au ajuns clandestin în Turcia la bordul unei bărci pescărești.

Fiind întrebate unitățile informaliv-operative și Securitatea Capitalei, inițial au raportat că nu au cunoștință de un asemenea eveniment.

S-a ordonat să se efectueze cercetări pentru elucidarea cazului și să se aplice măsuri exemplare împotriva cadrelor responsabile de producerea evenimentului, din care să se desprindă și concluzii și învățăminte cu caracter preventiv general.

Primele verificări au condus la identificarea celor 5 ingineri, precum și la stabilirea modului cum au acționat pentru săvârșirea actului evazionist. Astfel:

1. Cel în cauză este: COMAN BUGHUMAN VASILE, de 30 ani, domiciliat în București, căsătorit, fost inginer la Intreprinderea de avioane Bacău pînă la 1 septembrie 1987, cînd i s-a desfăcut contractul de muncă întrucît se afla în cercetări pentru infracțiunea de trecere frauduloasă a frontierei cu o barcă cu motor, împreună cu alte 3 elemente din Bacău, faptă amnistiată; TURCANU MIHAI-CONSTANTIN, de 30 ani, domiciliat în București, căsătorit, inginer la Intreprinderea de electronică industrială, aflat în urmărire informativă la Securitatea Capitalei pentru relații suspecte cu cetățeni străini; POPA SORIN, de 39 ani, din Bacău, căsătorit, fost inginer la Intreprinderea de avioane Bacău pînă în octombrie 1987, cînd a fost

condamnat la 5 luni închisoare cu executarea la locul de muncă pentru că a încercat să treacă ilegal în Austria cu prilejul unei excursii în Ungaria, faptă amnistiată, după care a solicitat plecarea definitivă în S.U.A.; NICULA NARCIS, de 25 ani, din București, necăsătorit, inginer navigator la Intreprinderea de exploatare portuară Constanța, avizat negativ pentru a naviga în apele internaționale întrucât înține relații suspecte cu cetățeni străini; IONITA STELIAN, de 29 ani, din București, căsătorit, inginer stagiar la Intreprinderea minieră Mehedinți, detașat la Dispeceratul comun al ministerelor Minedlor, Transporturilor și Telecomunicațiilor și Energiei Electrice, necunoscut cu probleme de interes operativ.

2. Gruparea a fost posibilă întrucât elementele în cauză, deși erau cunoscute cu problemele operative menționate, două fiind chiar luate în forme organizate de lucru, nu au constituit obiectul unor măsuri ferme de control informativ, inclusiv pe linia măsurilor ordonate după Decretul nr.11/1988. În plus, COMAN, TURCANU și POPA se cunoșteau din facultate, NICULA este fratele unui coleg de studii al celor de mai sus, iar IONITA este vecin de apartament și prieten cu TURCANU.

3. Coroborând datele rezultate din declarațiile persoanelor citate și din studierea documentelor oficiale de la căpităniile Snagov și Tulcea și a însemnărilor personale ale lui TURCANU MIHAI ridicate cu ocazia percheziției, rezultă că acțiunea a fost inițiată de COMAN VASILE. În luna mai a.c., acesta, împreună cu TURCANU MIHAI au urmat cursurile de iahting la Baza nautică Herăstrău a B.T.T. și apoi, cooptându-l și pe POPA SORIN, au cumpărat de la o persoană particulară din București o ambarcațiune cu vele, fără să schimbe numele posesorului la Căpitănia Snagov unde ambarcațiunea era înregistrată conform reglementărilor legale.

Pentru realizarea evaziunii au solicitat inginerului navigator NICULA NARCIS material documentar de navigație, dar acesta a hotărât să-i însoțească.

După ce ulterior s-a alăturat grupului și IONITA STELIAN, la 16 iunie a.c., cei 5 ingineri au transportat ambarcațiunea în portul Tulcea și au lansat-o la apă profitând de superficialitatea cu care Căpitănia portului, miliția transporturi navale și trupele de grăniceri au verificat documentele, nesusizând că ambarcațiunea era înregistrată la Snagov pe numele fostului proprietar.

În perioada 16-24 iunie a.c. au locuit în Tulcea, au făcut pregătiri pentru o pretinsă partidă de pescuit, după care au ieșit la mare pe un traseu nestabil încă și au părăsit apele teritoriale românești.

Faptele petrecute sînt un mare gravă abuz care de la regulile muncii de cunoaștere și prevenire, a iresponsabilității în exercitarea atribuțiilor de către cadrele de securitate cu competențe în caz, precum și a neimplicării și lipsei de control din partea șefilor acestora.

- Deși doi dintre infractori au fost condamnați pentru trecerea frauduloasă a frontierei, Securitatea județeană Bacău nu a luat măsuri de cunoaștere a preocupărilor lor în continuare și a legăturilor pe care le au pentru a-și pune în aplicare planurile evazioniste.

În urmărirea informală a lui TUȘCANU MIHAI, Securitatea Capitalei a manifestat superficialitate și formalism, neasigurînd măsurile necesare executării unui control permanent asupra activității obiectivului.

- La Securitatea județeană Constanța au existat, de asemenea, neajunsuri serioase în cunoașterea lui NICULA NARCIS, cu atît mai mult cu cît acesta era avizat negativ pentru navigație în ape internaționale și semnalat cu relații de afaceri.

- Nu s-au cunoscut prin mijloacele muncii de securitate neregulile din portul Tulcea pe fondul cărora a fost posibil să se încalce normele de acces, înregistrare și navigație a unor ambarcațiuni

particulare, situație de care infractorii au profitat.

În raport de răspunderile ce revin cadrelor de securitate care aveau datoria să cunoască din timp actele preparatorii ale infractorilor și să prevină acest eveniment Biroul executiv a hotărât următoarele măsuri:

- Amânarea înaintării în grad a lt.maj.HEDEȘIU EMIL, ofițer specialist principal I, de la Securitatea municipiului București, pe o perioadă de un an, pentru neajunsurile manifestate în urmărirea informativă a lui TURCANU MIHAI-CONSTANTIN;

- Retrogradarea mr.APOSTOATE GHEORGHE, șef de colectiv la Securitatea municipiului București, pe o perioadă de 6 luni din funcția de specialist I în funcția de specialist II, pentru lipsă de control și îndrumare a lt.maj.HEDEȘIU EMIL;

- Pedepsirea lt.maj.MARCU VIOREL, șef serviciu la Securitatea municipiului București cu "muștrare scrisă", pentru lipsă de control și îndrumare a lt.maj.HEDEȘIU EMIL;

- Retrogradarea lt.maj.DRAGHIN CONSTANTIN, de la Securitatea județeană Bacău, din funcția de ofițer operativ I în funcția de ofițer operativ II pe timp de 6 luni, pentru neajunsurile manifestate în supravegherea informativă a lui POPA SORIN;

- Retrogradarea lt.maj.MOSNEGUTU VASILE, de la Securitatea județeană Bacău, pe o perioadă de 6 luni din funcția de specialist III în funcția de ofițer operativ principal I, pentru nesemnarea lui COMAN VASILE la Securitatea Capitalei după plecarea acestuia din Bacău;

- Pedepsirea col.SERBAN CONSTANTIN și a lt.col.ONCIU VASILE, șefi serviciu la Securitatea județeană Bacău cu "muștrare scrisă", pentru lipsă de control și îndrumare a locotenenților-majori MOSNEGUTU VASILE și DRAGHIN CONSTANTIN;

- Retrogradarea lt.maj.MATACHE POMPILIU, de la Securitatea județeană Tulcea, din funcția de ofițer operativ principal I în funcția de ofițer operativ I, pe o perioadă de 6 luni, pentru neajunsurile manifestate în organizarea și desfășurarea supravegherii informative în Portul Tulcea;

- Retrogradarea lt.IONASCU STEFAN, de la Securitatea județeană Constanța, pe timp de 6 luni din funcția de ofițer operativ I în funcția de ofițer operativ II, pentru neluarea de măsuri privind cunoașterea activității lui NICULA NARCIS;

- Pedepsirea mr.CONDOIU ION din Direcția a II-a cu "mustrare scrisă" pentru deficiențe în organizarea și desfășurarea supravegherii informative în obiectivul unde a lucrat IONITA STELIAN.

Cadrele pedepsite să fie puse în discuția adunărilor generale ale organizațiilor de partid, iar abaterile săvârșite să fie luate în considerare la întocmirea notărilor de serviciu și diminuarea calificativelor pe anul 1988.

- Biroul Executiv a avertizat pe șefii și locțiitorii șefilor securităților județene Bacău, Constanța, Tulcea și a municipiului București, cu reținerea acestui fapt în notările de serviciu pe anul 1988.

Totodată, Biroul Executiv a atenționat pe șefii și locțiitorii șefilor direcțiilor I și a II-a pentru lipsă de control și neluarea măsurilor de tragere la răspundere a subordonaților care nu și-au făcut datoria.

Direcțiile a II-a și a IV-a să ia legătura cu Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor și Comandamentul Trupelor de Grăniceri pentru stabilirea și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de neregulile din sectoarele de responsabilitate care au condus la neprevenirea evenimentului.

MINISTERUL DE INTERNE
DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
DIRECTIA I

Nr. 0050.600 din

1989

STRICT SECRET

Ex. 29

EVOLUTIA SITUATIEI OPERATIVE SI MUTATIILE SURVENITE
PE LINIA PROBLEMEI "PERSOANE CU INTENTII DE TRECERE FRAUDULOASA A
FRONTIEREI DE STAT". ASPECTE DE INTERES OPERATIV PENTRU ORGANELE
DE SECURITATE PE LINIA PREVENIRII, DESCOPERIRII SI NEUTRALIZARII
ACTELOR EVAZIONISTE SI MASURILE CE SE IMPUN PENTRU INTARIREA CON-
TROLULUI INFORMATIV-PREVENTIV IN PROBLEMA

I. Evoluția situației operative și mutațiile survenite pe
linia problemei "PERSOANE CU INTENTII DE TRECERE FRAUDULOASA A FRON-
TIEREI DE STAT" în anul 1988 și trimestrul I/1989.

Una din problemele în care anul trecut și prima parte a acestui an s-au produs mutații cu relevanță deosebită în planul activității operativ-preventive de securitate este cea privind "persoanele cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei de stat", care pe fondul intensificării acțiunilor ostile antiromânești desfășurate din occident dar și din R.P.Ungară, a cunoscut o evoluție fără precedent, diversificându-se totodată metodele și mijloacele de acțiune ale infractorilor.

Dacă în anul 1987 au fost reținute în tentativă 1.619 persoane (1.152 la granița cu R.S.F. Iugoslavia și 467 la cea cu R.P.Ungară), iar 1.164 au fost predate de autoritățile statelor vecine (1.013 Iugoslavia și 148 Ungaria, în anul trecut au fost reținute

6.198 persoane (1981 la granița cu R.S.F. Iugoslavia și 4.217 cu cea a R.P. Ungară), predate 3.580 (2.104 de Iugoslavia și 1.476 de Ungaria). Dacă la cifrele înregistrate în 1988 adăugăm și un număr de aproape 5.000 de persoane care s-au stabilit pe căi frauduloase în străinătate, precum și numărul deosebit de mare de complici la trecerea frauduloasă a frontierei, ne putem da seama despre mutațiile care s-a produs în problemă și care constau în principal în următoarele :

1. În anul 1988 și trimestrul I/1989 numărul elementelor care au acționat fraudulos la frontiera de stat a atins cel mai înalt nivel față de orice altă perioadă similară anterioară. De remarcat că în anul 1988 s-a înregistrat o creștere a acestui număr de aproape 5 ori.

În primul trimestru al a.c. numărul celor ce au fost reținuți în tentativă ori au ajuns ilegal în exterior a crescut de peste două ori în raport cu aceeași perioadă a anului trecut, înregistrând însă scădere de aproape 30% față de ultimele trei luni ale anului 1988, 1.453 persoane fiind reținute în tentativă iar 792 elemente identificate pînă în prezent au ajuns fraudulos în străinătate.

În acest context este de menționat faptul că circa 80% dintre infractorii de frontieră provin din județele Bihor (26,3% din total), Timiș (19,5%), Arad (11,5%), Satu Mare (8,6%), Caraș-Severin (7,3%), Sibiu (4,3%), Harghita (3,5%), Cluj (2,6%), Hunedoara (2,5%) și municipiul București (3%).

2. Deplasarea centrului de greutate al actelor evazioniste de la frontiera cu R.S.F. Iugoslavia la cea cu R.P. Ungară (22% în 1987 și circa 60% în 1988 și primul trimestru 1989), dar în mod deosebit pe raza de competență a securităților județene Bihor și Arad, pondere deținând-o cetățenii români de naționalitate maghiară. Este, de asemenea, semnificativ faptul că în ultima parte a anului trecut ne-am confruntat cu o recrudescență evazionistă pe întreg litoralul românesc, situație în care Securitatea județului Constanța, a acționat greoi,

cu mari întârzieri chiar și atunci cînd era vorba de identificarea legăturilor infractorilor.

3. Intensificarea preocupărilor de acțiune în grup. Dacă în 1987 numai 37% dintre cei ce au acționat la frontieră s-au constituit în grupuri de peste 3 persoane în 1988 și primele luni ale a.c. peste 60% s-au constituit în astfel de grupuri.

Reține atenția că s-au accentuat preocupările de constituire în grupuri mari, de pînă la 40 persoane. Cele mai multe astfel de grupuri formîndu-se ori acționînd pe raza județelor Bihor și Timiș.

Din cercetarea informativă a numeroase persoane care au făcut parte din grupurile reținute în ultimele luni a rezultat că ideea constituirii este urmare a receptării influențelor nocive din străinătate, îndeosebi din R.P.Ungară, prin mijloacele mass-media, a influenței rudelor și relațiilor apropiate ce le au în Occident, a spiritului aventurier, precum și "speranței" că acționînd în acest mod au mai multe șanse de reușită și se pot sprijini moral și material reciproc.

Analiza efectuată în legătură cu categoriile de elemente din care au fost constituite asemenea grupuri, reținute în tentativă, scoate în evidență că, din punct de vedere al vârstei, ponderea o dețin persoanele pînă la 25 ani. Semnificativ este faptul că la unele grupuri de peste 10 persoane crește numărul celor mai în vîrstă, care de obicei antrenează familia inclusiv copii preșcolari.

S-a stabilit, îndeosebi la grupurile constituite în interiorul țării, preocuparea de a fi atrași foști infractori de frontieră, persoane din apropierea zonei de graniță ori cunoscute cu activitate de călăuzire, grăniceri sau foști militari în aceste trupe, precum și elemente cu rude în străinătate.

4. Diversificarea și folosirea unor forme tot mai calificate de trecere frauduloasă a frontierei de stat, în ultimul semestru al anului trecut și în primele 4 luni ale anului curent înregistrîndu-se acțiunea lui NAGY ISTVAN din Oradea care a transformat autoturismul

proprietate personală în drezină și așezându-l pe calea ferată, dincolo de P.C.T.F. Episcopia Bihor, a reușit să ajungă în R.P.Ungară; încercarea a 12 persoane din Brașov de a pleca ilegal din țară cu un avion utilitar sustras de la punctul de lucru Tîrgu Secuiesc; tentativa lui HARIUTIUNIAN HARIUTIUN din Timișoara de a ajunge fraudulos în Occident cu un avion confecționat artizanal, alte trei încercări de acest gen ale unor persoane din București, Lugoj și Brașov, 42 acțiuni de trecere cu mijloace de transport personale ori ale unor organizații socialiste și altele.

5. Implicarea unui număr tot mai mare de străini, îndeosebi vest-germani și iugoslavi în acțiuni de racolare și organizare de canale de scoatere ilegală de persoane din țară.

6. Intensificarea preocupărilor unor fugari români aflați în special în R.S.F.lugoslavia, R.F.Germania, Austria și R.P.Ungară de a reveni fraudulos în țară.

Dacă cea mai mare parte a persoanelor revenite fraudulos din R.P.Ungară au acționat astfel întrucît au fost dezamăgite de condițiile de viață din țara vecină, declarînd că au ales această cale de repatriere datorită formalităților greoaie și riscului de a fi refuzate în cazul recurgerii la forma legală, elementele intrate ilegal din R.S.F.lugoslavia s-au dovedit a fi în majoritate aventurieri preocupați de organizarea de grupuri în vederea scoaterii lor în străinătate în schimbul unor avantaje materiale substanțiale.

7. Este în creștere numărul autohtonilor care în schimbul unor sume mari de bani desfășoară activități de călăuzire și în general de complicitate la trecerea frauduloasă a frontierei de stat.

8. Pe fondul unei slabe stăpîniri a situației operative și unei deficitare previziuni în prevenirea și închiderea oricăror posibilități de evaziune pe litoralul Mării Negre, în ultima parte a anului 1988 și primele luni ale a.c. ne-am confruntat cu 8 acțiuni de plecare ilegală din țară, 7 reușite, prin folosirea unor ambarca-

ționi mici proprietate personală ori sustrase din locurile de agrement nautic din județul Constanța.

De asemenea, un număr de cca 125 persoane au încercat, unele reușind, să iasă ilegal din țară prin ascunderea în mijloace de transport feroviare, rutiere și navale, majoritatea prin Portul Constanța.

Pentru a forma o imagine asupra a ceea ce a reprezentat cazul istica la frontiera de stat în anul 1988 și primul trimestru al acestui an, de natură să orienteze în întreprinderea unor măsuri preventive, analiza efectuată pune în evidență că din totalul celor 16056 elemente care în această perioadă au încercat ori au trecut ilegal granița, circa 20% sînt minori, o mare parte fiind luați de părinți ori alte rude. De reținut că din rîndul acestei categorii se detașează elevii, ponderea deținînd-o cei din județele Bihor, Arad, Satu Mare, Măghita, Timiș și municipiul București.

Dintre persoanele majore 61% sînt muncitori, 24% neîncadrate în muncă, 14% agricultori și numai 1% cu studii superioare.

Din punct de vedere al naționalității, 51% din cei ce au acționat la frontieră sînt români, 40% maghiari, 6% germani și 3% țigani.

Reține atenția faptul că 23% dintre infractori, anterior comiterii faptei au suferit diferite condamnări de drept comun, iar 21% au fost în atenția organelor de miliție înainte sau la data comiterii actului evazionist.

În această perioadă, s-au luat măsuri de tragere la răspundere penală împotriva a 49% dintre persoanele majore care au comis astfel de fapte, pentru celelalte 51% fiind aplicate avertismente milițienești, ori au fost date în supravegherea colectivelor de oameni ai muncii.

Analiza modului în care s-a acționat pentru prevenirea trecerilor frauduloase a frontierei de stat de către coordonatorii de probă și ceilalți ofițeri cu atribuții în domeniu din aparatul de informații interne în ultima perioadă scoate în evidență că s-a manifestat o

creștere a răspunderii în executarea sarcinilor prevăzute de ordinele și programele de măsuri ce reglementează această activitate, cu accent pe identificarea și neutralizarea grupurilor, călăuzelor și a canalelor.

S-a intervenit mai prompt și cu un număr mai mare de măsuri operativ-preventive, s-a pus mai mult accent pe inițierea unor combinații și jocuri operative realizându-se numai în primele patru luni ale a.c. peste 1000 astfel de acțiuni.

Rețeaua informativă în problemă a răspuns mai bine cerințelor muncii de securitate, atât din punct de vedere al acoperirii locurilor, mediilor și obiectivelor unde se pot organiza acțiuni de plecare ilegală din țară, cât și ca structură socio-profesională, ceea ce a condus la creșterea volumului de informații obținute și exploatare.

De asemenea, s-a înregistrat o dinamică activă a bazei de lucru, precum și o lărgire a sferei de cuprindere în supravegherea informativă.

Pentru activitatea preponderent pozitivă desfășurată în ultima perioadă se evidențiază coordonatorii de la securitățile județene Bihor, Caraș-Severin, Timiș, Mehedinți, Sibiu, Bacău și de la Securitatea municipiului București, ale căror rezultate au fost promovate în parte conducerii Departamentului Securității Statului

II. Unele concluzii rezultate din activitatea de cunoaștere și prevenire a acțiunilor de complicitate la trecerea frauduloasă a frontierei de stat.

Datele și informațiile obținute în problemă atestă că în ultima perioadă pe fondul intensificării fără precedent a actelor de trecere frauduloasă a frontierei s-au amplificat și acțiunile de complicitate în vederea scoaterii ilegale de persoane din țară, la care sînt angrenați autohtoni, străini, precum și unii fugari.

Intrucît aceste activități îmbracă un caracter tot mai orga-

nizat și clandestin, existînd pericolul extinderii și folosirii lor și în alte scopuri ostile țării noastre, prevenirea și neutralizarea acestora reprezintă o sarcină a muncii de securitate și îndeosebi a aparatului de informații interne.

La cele de mai sus se adaugă și faptul că prin activitatea lor complicii, fiind buni cunoscători ai zonei de frontieră, pot anihila în mare parte măsurile de pază a graniței, înlesnind totodată ajungerea în timp scurt a unui număr însemnat de persoane în exterior.

Analiza cazurilor de complicitate înregistrate în ultimul an pune în evidență următoarele concluzii :

- proliferarea tot mai accentuată a acestor activități, pe fondul obținerii unor avantaje materiale substanțiale într-un timp relativ scurt (10-30.000 lei de persoană călăuzită sau 5-20.000 mărci vest germane de persoană scoasă prin intermediul străinilor ori fugărilor). La aceasta se adaugă și extinderea lor pe raza aproape a tuturor județelor țării;

- concomitent se constată o specializare tot mai pronunțată în realizarea unor astfel de acțiuni, concretizată într-un accentuat grad de conspirativitate (se folosesc parole, semne convenționale, convorbiri telefonice codificate, intermediari care sînt folosiți pe momente fără a cunoaște integral modul de organizare și participării), precum și printr-o dotare materială corespunzătoare (autoturisme și automarfare, unele special amenajate, stații de radio recepție, mijloace de observare pe timp de noapte, pașapoarte false și falsificate, bărci de mare capacitate, iar mai recent chiar armament și gaze lacrimogene etc.);

- punerea la cale și realizarea unor acțiuni complexe în care sînt implicați în același timp străini, fugari și autohtoni, fapt de natură să asigure reușita în mai mare măsură;

- acest gen de acțiuni vizează, de regulă, persoane cu intenții de stabilire ilegală în străinătate din rîndul celor de naționali-

tate germană și maghiară, cultelor neoprotestante, și a celor cu rude în străinătate, care în cazul reținerii lor de autoritățile statelor vecine în puține situații sînt predate părții române și rareori divulgă numele complicilor;

1. Categoriile de complici din rîndul autohtonilor și forme ale activității infracționale ale acestora.

Activitatea de complicitate din rîndul autohtonilor este realizată în majoritatea cazurilor de persoane care cunosc frontiera (domiciliază ori au locuit în apropierea graniței, lucrează sau au lucrat în zona de frontieră, foști militari în termen în trupele de grăniceri, angajați civili sau cadre ale acestor organe, foști infractori de frontieră și alții).

De regulă, complicitatea îmbracă forma călăuzirii și găzduirii persoanelor cu intenții de ajungere ilegală în străinătate. La acestea se adaugă și acțiunile celor care favorizează trecerea ilegală a frontierei prin transportul pînă în zona de graniță, mijlocirea legăturii cu călăuzele, indicarea direcției spre frontieră etc.

De asemenea, în rîndul complicilor intră și cei ce facilitează ascunderea în mijloacele de transport din traficul internațional din rîndul împuterniciților vamali, vameșilor și deservenților acestora.

Cazuistica înregistrată atestă faptul că forma cea mai des întîlnită este cea de călăuzire. Se remarcă de altfel că dacă în perioadele anterioare la astfel de activități se angrenau îndeosebi persoane din județele limitrofe frontierei cu R.S.F. Iugoslavia, în 1988 și în prima parte a acestui an, s-au implicat tot mai mult și persoane din județele limitrofe graniței cu R.P. Ungară, cît și din interiorul țării.

Numai în ultimul semestru al anului trecut și primele 4 luni ale acestui an au fost descoperite și li s-a neutralizat activitatea a peste 200 de călăuze.

Din punct de vedere al concepției și al modului de realizare

a actului infracțional semnificativ este cazul fraților IULKO IOAN și ALEXANDRU din județul Arad, depistați în luna martie a.c. Aceștia se deplasau în diverse localități din țară, contactau rude de fugari și constituiau grupuri în vederea scoaterii ilegale peste frontieră. Ulterior sub pretextul unor petreceri în familie, cei interesați erau aduși la domiciliul unui alt frate al celor doi complici dintr-o localitate de frontieră, de unde pe timp de noapte erau călăuziți spre granița cu R.P.Ungară.

La activitățile lor frații IULKO au atras și un nepot din județul Timiș care a fost reținut ulterior în timp ce conducea spre graniță un grup de 39 persoane din județele Harghita și Covasna.

Asemănător au procedat BIRSAN VASILE și POIAC GHEORGHE ambii din Arad, primul ocupându-se cu racolarea de persoane și formarea grupurilor pe care cel de-al doilea, șofer la o unitate economică ce efectuează lucrări în zona de frontieră, le transporta pînă în imediata apropiere a graniței cu R.P.Ungară, activitatea acestora fiind curmată recent de securitățile județene Cluj și Arad.

Un alt caz este și cel al lui VOIASC IUC VLADIMIR, din Oțelu Roșu, județul Caraș-Severin, recidivist la astfel de fapte, care pe fondul necunoașterii preocupărilor și legăturilor sale după punerea sa în libertate conform Decretului 11/1988 a reușit să-și continue activitatea infracțională și să constituie cu ajutorul concubinei sale dintr-o localitate a județului Timiș, un grup de 21 persoane cu care a fost reținut în luna aprilie a.c. în timp ce încerca să-l călăuzească peste frontieră.

De remarcat că majoritatea călăuzelor și complicii în general, au fost depistați cu ocazia cercetărilor efectuate asupra unor grupuri reținute în tentativă sau a infractorilor predați de autoritățile statelor vecine și numai în mică măsură ca urmare a activității informative mai ales că unii dintre ei erau cunoscuți de mai mult timp cu astfel de preocupări.

Lipsa de informații este pusă în evidență și de proliferarea acestor activități ce constau în efectuarea de acte pregătitoare pe perioade relativ mari de timp, fără a avea cunoștința de ele decât după consumarea actului infracțional.

2. Implicarea străinilor în scoaterea ilegală de persoane din țara noastră.

Complicitatea străinilor în vederea trecerii frauduloase a frontierei s-a amplificat de la an la an, astfel că în perioada mai 1968-mai 1989 a fost documentată activitatea a 49 astfel de persoane (22 vest-germani, 14 iugoslavi, 8 maghiari, 2 italieni, un englez, un francez și un elvețian), reușindu-se reținerea a 33 dintre aceștia. De asemenea, au mai fost identificați alți peste 20 străini ale căror preocupări de această natură sînt în curs de documentare.

De reținut că majoritatea străinilor care acționează în mod organizat pentru scoaterea de persoane din țara noastră sînt cei vest-germani și iugoslavi. În cazul primilor, de regulă, originari din țara noastră, metodologia uzitată constă în identificarea și contactarea unor familii din străinătate ce au rude sau relații apropiate în R.S. România, pentru care sînt dispuse să plătească diferite sume de bani în schimbul aducerii lor ilegale în exterior. Ulterior aceștia se deplasează în țara noastră, contactează persoanele vizate a fi scoase clandestin, realizează constituirea lor în grupuri și le transportă cu autoturismele personale pînă în apropierea frontierei, care este trecută de către autohtoni pedestru, străinii ieșind legal din R.S. România. Pe teritoriul statelor vecine (Iugoslavia sau Ungaria) fugarii sînt fie preluați de aceiași străini și transportați mai departe, fie că sînt așteptați în locuri prestabilite de către alți complici ce asigură ajungerea lor în Occident.

Semnificativ în acest sens este canalul neutralizat recent de Securitatea județeană Caraș-Severin, organizat de cetățenii vest-germani, originari din țara noastră, TENZER COSTICA, NISTOR ION,

POPOVICI ALEXANDRU. În materializarea acțiunilor lor cei în cauză au contactat în R.F.Germania rude de autohtoni dispuse să plătească câte 10.000 DMW de persoană pentru aducerea lor în străinătate.

Deplasarea în R.S.România, contactarea celor interesați, formarea grupului și deplasarea spre frontieră era realizată de către TENZER COSTICA, scoaterea fugarilor din țară se efectua cu ajutorul unor călăuze pe raza județului Caraș-Severin, iar apoi aceștia, erau preluați din R.S.F.Iugoslavia de TENZER COSTICA, ieșit legal din țară.

Cu ocazia flagrantului realizat în luna februarie a.c., când TENZER COSTICA a fost reținut împreună cu 15 persoane (13 din județul Arad și 2 din Timiș) în timp ce se deplasa spre frontieră, a rezultat că NISTOR ION și POPOVICI ALEXANDRU anterior mai realizaseră încă trei astfel de acțiuni.

Supunem atenției și cazul cetățeanului vest-german BURTULIN ALEXANDRU, originar din Brașov, care în complicitate cu 4 călăuze din județul Mehedinți a organizat și scos ilegal din țară mai multe grupuri de persoane prin traversarea Dunării cu barca, ultimul în luna noiembrie 1988 când în baza informațiilor obținute de securitățile județene Gorj și Mehedinți s-a realizat reținerea lui în flagrant.

În aceeași ordine de idei menționăm că se dețin date că cetățeanul vest-german GARBACZ FRANZ, conducătorul unei grupări specializate în scoateri de persoane din țările socialiste, îndeosebi din R.S. România, care în perioada 1984-1987 a fost la originea a circa 20 astfel de acțiuni și-a reluat activitățile pe această linie folosind autocisterne și automarfare din traficul internațional cu ascunzători special amenajate și abil mascate. Pentru materializarea acțiunilor sale trimite în R.S.România diferite persoane, de regulă, de naționalitate germană originare din țara noastră, unele folosind pașapoarte false în vederea derutării organelor noastre cu privire la intrările și ieșirile lor.

În acest mod a procedat recent, cetățeanul vest-german WINZE

GEORG, originar din Reșița, unul din principalii complici ai lui GARBACZ FRANZ, care a intrat în R.S.România cu un automarfar special amenajat, venind din Grecia prin Bulgaria, folosind un pașaport fals, ocazie cu care a scos la ieșirea din țară 27 persoane cu rude în R.F. Germania. Sînt date că se preconizează o nouă acțiune de acest gen.

În ceea ce privește cetățenii iugoslavi, aceștia identifică persoanele cu intenții de stabilire ilegală în străinătate, de regulă, cu sprijinul unor legături pe care și le fac de obicei în județele limitrofe frontierei de sud-vest. Scoaterea acestora se realizează fie prin pașapoarte false fie prin trecerea pe jos a fișiei arate.

Semnificativ este cazul lui TAJKUNA CVETKA și SULJOVIC ZURAN care în luna martie a.c. au constituit cu sprijinul unei românce un grup de 7 persoane din județul Timiș, ce a fost predat ulterior altor doi cetățeni iugoslavi veniți în țară cu două autoturisme pentru a-i transporta în apropierea graniței, care urma să fie trecută pe jos. Acțiunea a fost neutralizată de către trupele de grăniceri, primii doi străini reușind să iasă între timp din țară.

Ne-am mai confruntat și cu unele acțiuni de scoatere de persoane din țară realizate de străini care nu au un caracter organizat și de continuitate, vizînd îndeosebi rude ori legături apropiate,

Spre exemplificare redăm cazurile cetățeanului englez ROY TATLOCK, șofer T.I.R. care a reușit să scoată în exterior concubina sa din județul Bistrița-Năsăud, prin ascunderea ei într-un automarfar încărcat cu confecții pentru export și al cetățeanului maghiar DEMETER IOSIF care a fost reținut în P.C.T.F. Borș, încercînd să scoată din țară o legătură apropiată din județul Mărghita, folosindu-se de pașaportul mamei sale.

3. O altă categorie de complici la trecerea frauduloasă a frontierei de stat o reprezintă unii fugari români

În anul 1988 și în primele 4 luni ale anului în curs, numă-

rul acțiunilor de intrare ilegală în țară a sporit față de perioadele similare anterioare cu aproape 100%.

Cazuistica înregistrată evidențiază că în această perioadă, la granița româno-iugoslavă au acționat peste 55 fugari din care 44 au fost reținuți, iar la granița româno-ungară au acționat 71 de persoane, din care au fost reținute 62 (45 fiind din județul Bihor).

Datele obținute din cercetarea informativă a celor reținuți, evidențiază faptul că, cea mai mare parte au urmărit scoaterea ilegală de persoane din țara noastră, rude sau cunoștințe apropiate, unii la indicația și cu complicitatea unor străini îndeosebi în cazul celor veniți prin R.S.F. Iugoslavia.

Pentru a determina o mai mare atenție în abordarea unor astfel de cazuri vom prezenta câteva dintre ele de o periculozitate deosebită, nemaifântâlnită pînă în prezent.

Astfel, la 29.01.a.c. ne-am confruntat pentru prima dată cu intrarea ilegală în țară a doi transfugi înarmați, respectiv MILITIEV MIROSLAV și BOTOCAN MIRCEA, primul din județul Timiș, al doilea din Arad, care avînd asupra lor un pistol și miniție adecvată, au încercat să-l folosească asupra patrului de grăniceri cu ocazia reținerii.

Cei în cauză, în complicitate cu un cetățean vest-german de origine română, urmăreau să scoată un grup de 6 persoane de pe raza județelor Sibiu și Arad, în schimbul a 2000 DMW de persoană. Cercetările efectuate au pus în evidență că MILITIEV MIROSLAV anterior a mai intrat ilegal în țară și a scos un număr mare de persoane.

Pe această linie se înscriu și acțiunile organizate de fugării GHIONOIU DANIEL și DAMASCHIN CONSTANTIN, originari din județul Bacău, în complicitate cu cetățenii vest-germani MOLNAR HANS JURGEN originar din județul Alba, SILAGHI VASILE, originar din Satu Mare și cetățeanul român cu domiciliul în Elveția LATIS LIVIU, originar din județul Maramureș.

Din datele ce se dețin, precum și din afirmațiile lui GHIONOIU DANIEL rezultă că acesta în ultimul an a intrat ilegal de mai multe ori în țară și a scos peste 100 persoane de pe raza mai multor județe, fără a fi reținut pînă în prezent.

În luna februarie a.c., în baza informațiilor obținute, Securitatea județeană Bacău a reușit în cooperare cu Securitatea județeană Brașov, să-l rețină pe DAMASCHIN CONSTANTIN, principală legătură a lui GHIONOIU DANIEL, intrat ilegal în țară, în timp ce organiza un grup de patru persoane în vederea scoaterii lor în exterior.

De asemenea, în luna aprilie a.c. grănicerii români au reținut după intrarea ilegală în țară pe LATIS LIVIU, care intenționa să scoată 6 persoane din județele Maramureș, Arad și Caraș-Severin.

Asupra lui LATIS LIVIU au fost găsite o vestă antiglonț, un binoclu cu raze infraroșii, un stilet, un clește de tăiat sîrmă și două spreieri cu gaze lacrimogene pe care intenționa să le folosească în momentul reținerii.

Cu ocazia cercetării sale a rezultat că înainte cu o lună a mai intrat în țară împreună cu GHIONOIU DANIEL, cînd au scos un grup de 12 persoane.

Un ultim exemplu îl constituie cel al fugarului MANU OCTAVIAN originar din județul Sibiu, fost militar în termen la o subunitate de grăniceri din județul Timiș. Acesta a fost reținut recent imediat după intrarea ilegală în țară și din cercetarea sa a rezultat că intenționa să scoată un grup de 4 persoane din Reșița, ce trebuia constituit de cetățeană vest germană MARINESCU MARIANA EUGENIA, originară din Timișoara, venită în R.S.România cu autoturismul în vizită la rude. Grupul urma să fie condus cu mașina de către străină pe o șosea din apropierea graniței pînă la un punct marcat de MANU OCTAVIAN de unde să fie preluat de acesta, iar MARINESCU MARIANA EUGENIA să iasă legal din țară.

De menționat că anul trecut MANU OCTAVIAN a reușit scoaterea ilegală a unui grup de 11 persoane din județele Timiș, Constanța și municipiul București prin zona de frontieră unde a satisfăcut stagiul militar.

În legătură cu această categorie de persoane reține atenția că sporirea numărului de intrări ilegale în țară în scopul organizării de acțiuni evazioniste, sînt încurajate în mare măsură și de faptul că fugarii reținuți în unele cazuri sînt cercetați în stare de libertate sau sînt condamnați la pedepse cu executarea la locul de muncă, ceea ce le permite în final atingerea scopului urmărit.

III. Deși pe ansamblu activitatea de securitate pentru prevenirea trecerilor frauduloase a frontierei de stat a cunoscut unele îmbunătățiri continuă totuși să se manifeste serioase neajunsuri care conduc la menținerea la nivel ridicat, cu tendințe de creștere a numărului persoanelor care reușesc să-și finalizeze astfel de preocupări.

Această situație demonstrează că nu s-a reușit întotdeauna să se adapteze activitatea la mutațiile survenite în raport cu creșterea formelor calificate, de constituire în grup în vederea trecerii frauduloase a frontierei, cu unele acțiuni organizate puse la cale de elemente sau cercuri din exterior. De asemenea, se manifestă lipsă de operativitate în căutarea și obținerea de informații cît și în exploatarea lor, ceea ce a făcut ca elementele infractoare să acționeze în mod repetat iar intervenția noastră să fie tardivă.

Toate acestea sînt ca urmare a unor deficiențe ce se resimt în mod serios în activitatea desfășurată pe linia problemei, unele perpetuate în timp, care în principal constau în :

1. Potențialul informativ redus folosit în problemă și calitatea slabă a unor surse, ceea ce determină exercitarea unui control informativ nesatisfăcător în locurile și mediile din care provin majoritatea elementelor ce acționează la frontieră și ca urmare nu se cunosc intențiile acestora decît cu ocazia reținerii în tentativă ori

duă ajungerea lor în străinătate.

Nu se acordă încă suficientă atenție obținerii de informații pe profil în zonele cu concentrări de populație de naționalitate maghiară și germană, în rîndul adeptilor cultelor neoprotestante, al tinerilor cuprinși în învățămîntul liceal și profesional, în localitățile de frontieră, precum și în locurile din apropierea graniței unde se desfășoară activități economice. De asemenea, sînt scăpați de sub controlul informativ un număr mare de foste călăuze, străini originari din țara noastră stabiliți în mod fraudulos în Occident care vin des sub diferite acoperiri în R.S. România, rude ale acestora ori ale unor fugari semnalati sau pretabili de a organiza și realiza scoateri ilegale de persoane în exterior.

2. Urmărirea și verificarea informativă a elementelor suspecte nu se realizează cu continuitate, aceasta constitutind o cauză majoră care a făcut ca persoane cuprinse în baza de lucru, pe linia problemei, de pe raza mai multor județe să-și pună în aplicare planurile evazioniste.

De asemenea, baza de lucru nu reflectă mutațiile survenite în problemă, înregistrînd chiar scăderi simțitoare cum se constată la mai multe securități județene între care Cluj, Mărghita, Arad, Bihor, Caraș-Severin, Distrița-Năsăud, Constanța, Brașov și la Securitatea municipiului București. Aceasta în timp ce acțiunile de grup s-au amplificat atît ca frecvență cît și prin numărul participanților s-au intensificat actele de complicitate la trecerea frauduloasă a frontierei, atît din partea autohtonilor cît și a străinilor și a crescut pericolozitatea formelor de acțiune la întreaga frontieră de vest a țării noastre.

3. Persistența unor deficiențe în valorificarea informațiilor care nu se realizează în toate cazurile cu respectarea întocmai a prevederilor ordinelor și instrucțiunilor ce delimitează exact răs-

punderile unităților de securitate și de miliție.

Unii ofițeri și îndeosebi coordonatorii de problemă au tendința de a se ocupa de cazuri periferice, ușor de documentat, care țin de competența organelor de miliție sau altor compartimente de securitate, lăsînd fără rezolvare aspecte de fond ce țin de stăpînirea în bune condiții a situației operative în problemă, de cunoașterea și contracararea preocupărilor de natură să afecteze securitatea statului, fapt ce afectează capacitatea de acțiune și neutralizare în cazurile complexe ce se impun a fi avute în atenție.

4. Nerealizarea în toate cazurile a unei cercetări temeinice a tuturor grupurilor reținute în tentativă, a infractorilor de frontieră predați de autoritățile statelor vecine, călăuzilor și fugarilor reveniți fraudulos în țară cu privire la complici, mod de acțiune, elemente din străinătate cunoscute cu preocupări de scoatere ilegală de persoane în exterior, intențiile urmărite și alte aspecte de interes operativ pentru organele de securitate.

5. Eficiența scăzută a unor măsuri de prevenire datorată în primul rînd de alegerea lor în discordanță cu realitatea operativă și neaplicarea gradată a acestora, în raport cu persoana, conduita și antecedentele elementelor care preconizează să acționeze la frontieră.

Au fost cazuri în care deși a fost documentată activitatea infracțională pe linia problemei a unor străini, s-a realizat avertizarea acestora ori au fost înaintate propuneri pentru declararea lor ca indezirabili, în loc să se aplice cu fermitate legea penală.

De asemenea, se constată că dacă activității preventive speciale (pe cazuri concrete) i s-a acordat o anumită atenție, măsurile întreprinse pentru realizarea unei prevenții generale au fost reduse atît din punct de vedere al numărului lor cît și al ariei de cuprindere.

6. Nu întotdeauna s-a acordat atenția necesară respectării articolului 19 al Ordinului 00128/1980 care stimulează obligativitatea analizei semestriale a activității desfășurate în problemă, iar în majoritatea cazurilor în care aceasta s-a efectuat, nu s-a pus corespunzător în evidență caracteristicile situației operative, potențialul informativ și baza de lucru asupra căreia se acționează, neajunsurile manifestate, cauzele, răspunderile și măsurile luate, concluziile desprinse și direcțiile de acțiune pe viitor.

La aceasta se adaugă și îndeplinirea necorespunzătoare de către majoritatea coordonatorilor de problemă a atribuțiilor ce le revin, îndeosebi cele privind organizarea activității în domeniu în așa fel încât nici o persoană cunoscută ori semnalată cu intenții de evaziune să nu scape controlului informativ de securitate sau miliție.

7. Discontinuitatea în cooperare și în realizarea schimbului de informații între unitățile și compartimentele de securitate, cu organele de miliție și trupele de grăniceri pentru asigurarea cunoașterii preocupărilor tuturor persoanelor semnalate cu intenții de trecere frauduloasă a frontierei de stat și stabilirea în comun a unor măsuri în vederea contracarării acțiunilor de acest gen.

De asemenea, insuficienta colaborare cu organismele democrației muncitorești revoluționare, cu organizațiile de masă și de tineret și angrenarea acestora în mică măsură la sesizarea intențiilor evazioniste, la cunoașterea și prevenirea preocupărilor de această natură a elementelor date în grija lor spre influențare și educare.

IV. Aspecte de interes operativ pentru organele de securitate pe linia prevenirii, descoperirii și neutralizării acțiunilor de trecere frauduloasă a frontierei de stat.

După cum se cunoaște prevenirea, descoperirea și neutralizarea actelor de trecere frauduloasă a frontierei de stat reprezintă

o sarcină atât a organelor de securitate cât și a celor de miliție. Ca urmare, organele de securitate trebuie să acorde atenție căutării de informații cu privire la intenții de evaziune în toate obiectivele, locurile și mediile date în competență, avînd însă obligația ca în mod prioritar să acționeze pentru obținerea, verificarea și soluționarea directă a datelor referitoare la :

- intenții vizînd trecerea frauduloasă a frontierei prin deturnarea, capturarea sau sustragerea diferitelor mijloace de transport din traficul intern sau internațional;

- preocupări privind sustragerea sau confecționarea artizanală de armament, muniție sau explozivi, în vederea folosirii lor la trecerea frauduloasă a frontierei;

- acțiuni de organizare a unor canale de scoateri ilegale de persoane din țară, inclusiv prin utilizarea de documente false sau falsificate, realizate de autohtoni sau străini;

- inițierea unor grupuri în vederea plecării ilegale din țară;

- intenții de ajungere ilegală în exterior prin atacarea elementelor de pază ale frontierei de stat;

- intrarea ilegală în țară;

- încălcarea normelor privind pregătirea și expedierea mărfurilor la export ce pot favoriza ascunderea în interiorul ambalajului ori în mijlocul de transport a unor persoane ce intenționează să plece fraudulos din țară;

- nerespectarea normelor referitoare la paza navelor și aeronavelor române și străine, precum și a celor care reglementează controlul de frontieră asupra mijloacelor de transport din traficul internațional, de natură să favorizeze ieșirea ilegală de persoane din țară;

- abateri și încălcări ale consemnelor și planurilor de pază ale trupelor de grăniceri, ce pot facilita ajungerea frauduloasă în străinătate;

- intenții de stabilire ilegală în exterior ale persoanelor pentru care organele de securitate au obligația să-și dea avizul în vederea plecării temporare în străinătate.

Toate aceste categorii de informații vor fi luate în verificare spre soluționare de către acele compartimente de securitate care au în competență problemele, obiectivele, locurile sau mediile în care elementele semnalate își desfășoară activitatea, asigurând totodată măsurile de prevenire ce se impun.

Când din informații rezultă producerea iminentă a faptelor la care s-a făcut referire mai sus, organul care a obținut informația acționează direct, singur sau în cooperare cu alte unități pentru prevenirea săvârșirii acestora.

Datele și informațiile referitoare la intenții și preocupări evazioniste, altele decât cele menționate mai sus, în cazul în care nu sînt și alte suspiciuni de interes pentru organele de securitate, urmează a fi comunicate spre verificare și valorificare organelor de miliție, urmărindu-se însă modul de soluționare a acestora pentru a putea interveni atunci cînd situația impune.

V. Ca urmare a neajunsurilor care se manifestă încă în problemă cît și pentru îmbunătățirea pe fond a activității de prevenire în domeniu se impune să se acționeze în următoarele direcții :

1. Folosirea cu eficiență sporită și reinstruirea întregului potențial informativ în scopul dezvoltării capacității de cunoaștere în obiectivele, locurile și mediile specifice problemei, pentru depistarea celor cu intenții evazioniste, cu accent pe prevenirea depășirii spre graniță și organizării unor acțiuni de trecere ilegală, lărgirea permanentă a frontului de acțiune și imprimarea unei dinamici corespunzătoare bazei de lucru în problemă.

Pentru lărgirea sferei de cunoaștere a problematicei spe-

cifice în scopul unei mai bune stăpîniri a situației operative, în afara rețelei informative creată conform Instrucțiunii 00180/1987, volumul de date să fie asigurat potrivit prevederilor art.6 lit.g din Instrucțiunea 00190/1987 și prin culegerea personală de informații de către ofițeri de la relațiile oficiale și legăturile operative, cît și prin crearea unei largi baze de sprijin în rîndul oamenilor muncii, a cetățenilor cinstiți în general.

2. Reanalizarea de către fiecare coordonator de problemă a tuturor persoanelor cunoscute, semnalate ori pretabile la acțiuni de complicitate și organizarea luării în lucru a acestora potrivit competențelor.

În mod deosebit vor fi avute în atenție persoanele depistate cu activități de călăuzire, găzduire sau favorizare a trecerilor frauduloase ale frontierei, asupra cărora în ultimii trei ani s-au întreprins măsuri penale ori de altă natură, precum și cei semnalati cu preocupări prezente de acest gen, străinii despre care se dețin date că acționează în scopul scoaterii ilegale de persoane din țară, cei originari din țara noastră stabiliți în ultimii ani în exterior îndeosebi în R.F.Germania prin trecerea frauduloasă a frontierei și vin frecvent în R.S.România, fugarii recidiviști la infracțiuni de frontieră, precum și rudele și legăturile apropiate ale acestora din țară.

Persoanele selecționate și luate în preocupări, ori care se află deja în lucru pentru astfel de activități ne vor fi comunicate nominal pe categorii pînă la 30.06.1989 pentru a primi sprijinul necesar din partea unității noastre în vederea coroborării unor informații, facilitarea cooperării și acordarea de sprijin în cazurile deosebite.

3. Includerea în baza de lucru numai a acelor persoane cunoscute ori suspecte că au intenții ori preocupări evazioniste de natură a afecta securitatea statului.

4. Cercetarea informativă sub acoperirea organelor de pașapoarte a tuturor străinilor originari din R.S.România, stabiliți în Occident în ultimii 3 ani prin trecerea frauduloasă a frontierei de stat, atât pentru obținerea unor date de interes cât și în scop preventiv.

Rezultatul fiecărei măsuri de acest gen, ori declarațiile obținute urmînd a fi înaintate unității noastre pentru desprinderea de concluzii cu finalități operative.

În privința străinilor trebuie pus accent deosebit pe înbunătățirea documentării activității lor infracționale iar pentru evitarea unor speculații ulterioare care să fie folosite în propaganda ostilă țării noastre să se urmărească cu prioritate reținerea lor în flagrant.

5. Întărirea cooperării cu organele de miliție în vederea organizării și realizării supravegherii informative la nivelul problemei, sprijinirii acestora în conturarea unei baze proprii de lucru în domeniu, precum și în orientarea măsurilor din planurile de acțiune "BORNA". Determinarea lor ca în cazurile de complicitate la infracțiunile de frontieră să aplice cu fermitate măsurile legale.

Perfecționarea schimbului de informații cu trupele de grăniceri cu privire la intențiile, pregătirile sau încercările unor persoane de a săvîrși unele fapte ce contravin regimului legal al frontierei de stat, modalitățile și direcțiile de acțiune a acestora, precum și în legătură cu producerea unor evenimente de frontieră.

6. Diversificarea conlucrării cu organismele democrației muncitorești revoluționare, cu celelalte organe de stat, cu organizațiile de masă și obștești pentru creșterea contribuției acestora la contracararea actelor evazioniste cu accent pe următoarele aspecte:

- sprijinirea și determinarea publicării în presa locală, în funcție de situația operativă din fiecare județ în parte, a unor

articole cu conținut antiemigraționist, în care să fie prezentate condițiile de muncă și viață întâlnite de unele categorii de repatriați, îndeosebi de cei care anterior plecării din țară aveau o bună situație materială și socio-profesională. De menționat că, în acest an s-a realizat o singură acțiune de acest gen, de către Securitatea județeană Timiș;

- organizarea de procese cu publicitate lărgită, la locul de muncă sau în localitățile de domiciliu ale infractorilor de frontieră în cazurile deosebite și în care se scontează pe o reacție pozitivă, de dezaprobare fermă a faptelor de către populație;

- punerea în discuția colectivelor de oameni ai muncii urmate de darea în grija acestora a elementelor semnalate cu preocupări evazioniste, care oferă garanția corectării atitudinii lor în urma luării acestei măsuri ;

- informarea periodică (lunar) a organelor județene U.T.C. cu privire la tinerii care au acționat la frontieră, îndeosebi cu cei reținuți în tentativă sau predați de autoritățile statelor vecine pentru a le sprijini în îndeplinirea la nivel calitativ superior atribuțiile de influență și control social al acestora.